

УТВЪРЖДАВАМ,

ДИРЕКТОР: .....

/Л. Балева/

КОНСПЕКТИ И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ
на учениците в самостоятелна форма на обучение
за 2017/2018 учебна година
ЗА 12. КЛАС

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА (ЗП) – 12. клас

I ИЗПИТНИ ТЕМИ

Български език

1. Език и общуване.
2. Езикът като система.
3. Подготовка на набор от текстове документи, необходими за социалната реализация на зрелостниците при продължаване на образованието и при постъпване на работа.
4. Създаване на аргументативни текстове.

Литература

1. Христо Смирненски – стихотворения /„Ний”, „Юноша”, „Старият музикант”, „Цветарка”, „Зимни вечери”/
2. Гео Милев. Поемата „Септември”
3. Атанас Далчев – стихотворения /”Прозорец”, „Болница”, „Къщата”, „Повест”, „Дяволско”, „Стаята”, „Книгите”/
4. Елисавета Багряна – стихотворения /„Потомка”, „Кукувица”, „Стихии”, „Вечната”/
5. Йордан Йовков – „Последна радост”, „Песента на колелетата”, сборникът „Старопланински легенди”, „Шибил”, „През чумавото”, „Индже”, сборникът „Вечери в Антимовския хан”, „Албена”, „Другоселец”, сборникът „Женско сърце”, „Серафим”/
6. Никола Вапцаров – стихотворения /„Завод”, „История”, „Писмо”(„Ти помниш ли...), „Песен за човека”, „Вяра”, „Сън“, „Кино”, „Прощално”, „Борбата е безмилостно жестока”/

7. Димитър Димов – романът „Тютюн”
8. Димитър Талев – „Железният светилник”

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА – ЗИП

Български език

1. Техники за общуване в различни социокултурни сфери за постигане на различни комуникативни цели
2. Функциониране на езика в дискурса. Задължителност и свобода при употреби на езика.
3. Анализ на текст.
4. Създаване на текст по зададени параметри на социалния контекст чрез прилагане на различни техники.

Литература

1. Христо Смирненски – цикълът „Децата на града”, „Зимни вечери”, „На гости у Дявола”, „Босоногите деца”, „Приказка за стълбата”
2. Светослав Минков. Разкази. „Сламеният фелдфебел”
3. Гео Милев. „Фрагментът”; „Небето”, „Ад”, „Иконите спят”, „И свет во тме светитя”
4. Септемврийска литература. Никола Фурнаджиев. „Пролетен вятър”
5. Септемврийска литература. Асен Разцветников. „Жертвени клади”
6. Антон Страшимиров. Романът „Хоро”
7. Атанас Далчев. „Фрагменти”
8. Елисавета Багряна – стихосбирките: „Звезда на моряка”, „Сърце човешко” /творба по избор/
9. Йордан Йовков – повестта „Земляци”, „Белите рози”, „Песента на Солвейг”, „Белият ескадрон”, сборникът „Ако можеха да говорят”
10. Георги Караславов. Романът „Снаха”
11. Никола Вапцаров. „Моторни песни” – циклична организация на стихосбирката
12. Димитър Димов. Романът „Осъдени души”
13. Димитър Талев. „Преспанските камбани”, „Илинден”, „Гласовете ви чувам”
14. Съвременна българска поезия – автор по избор
15. Съвременна българска проза – автор по избор
16. Съвременна българска драма – автор по избор

II КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването включва:

1. Литературни компетентности
2. Компетентности за създаване на аргументативен текст
3. Езикови компетентности

№	Критерий	Точки
1.	Литературни компетентности	10
1.1.	Познава съдържанието на изучаваната художествена творба и се ориентира в системата на хуманитарните проблеми и ценности	2
1.2.	Осъзнава актуалността на разработвания проблем	2
1.3.	Показва знания за автора и творбата и умения да ги ситуира в социокултурния контекст на епохата	4
1.4.	Осмисля темата и подчинява разработката на нея	2

2.	Компетентности за създаване на аргументативен текст	12
2.1.	Формулира точна, ясна и изчерпателна теза	4
2.2.	Изгражда задълбочена, логически последователна и смислово обвързана с темата аргументация	4
2.3.	Прави адекватни изводи и заключения	2
2.4.	Умее да балансира собствен текст и цитати от художествената творба	1
2.5.	Оформя графически правилно текста	1
3.	Езикови компетентности	8
3.1.	Владее и прилага правописната норма	2
3.2.	Владее и прилага лексикалната норма	2
3.3.	Владее и прилага граматичната норма	2
3.4.	Владее и прилага пунктуационната норма	2

Изготвил: Божидар Радоев

I ИЗПИТНИ ТЕМИ

1. Природа и общество. Противоречивото отношение между тях.
2. Глобализацията: тревоги и надежди.
3. Дилемата универсализация или глобализация.
4. Политически отношения в съвременния свят.
5. Култура и цивилизация в ситуацията на глобалност.
6. Културно наследство: проблемът за поколенията.
7. Колективна памет и история.
8. Култура и индивидуализация.
9. Всекидневна култура. Признаване на другия и стереотип.
10. Социални шансове на личността и неравенствата.
11. Граждански форми на отстояване на човешките права.
12. Демокрация на участието и ролята на гражданските организации.
13. Гражданство и идентификация. Правата на малцинството.
14. Нация и национална държава.
15. Национална държава и малцинства.
16. Малцинства в България и политика на социална интеграция.
17. Икономическа интеграция.
18. Създаване на интеграционните политики.
19. Единният пазар.
20. Икономически и валутен съюз.
21. Общи политики на Европейския съюз.
22. Социална политика на Европейския съюз.
23. Членството на България в Европейския съюз.
24. Идентичности и конфликти: Балканите.
25. Локално, национално, регионално – как е възможен регионализмът в света.
26. Идеята за обединена Европа и регионализмът. Идеологията „Европа на регионите.“

II КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Ученик, който не познава и не може да използва наличния опит, за да удовлетвори дори и частично всички познания, умения и компетентности, получава оценка Слаб (2).

Ученик, който познава и използва наличния опит, като удовлетворява частично изискванията на всички познания, умения и компетентности, получава оценка Среден (3).

Ученик, който познава и използва наличния опит, като удовлетворява цялостно всички познания, умения и компетентности, получава оценка Добър (4).

Ученик, който обработва наличния опит от познанията, уменията и компетентностите, видоизменя го, като създава нови отношения и взаимовръзки, за да се справи успешно с образователните задачи, получава оценка Много добър (5).

Ученик, който използва наличния опит от познанията, уменията и компетентностите, като го преобразува и променя за нуждите на образователните задачи, открива нови възможности и взаимовръзки, получава оценка Отличен (6).

Учебник – „Свят и личност за 12клас“, издателство „Просвета“, Автори: Майя Грекова, Лиляна Деянова, Ивайло Дичев и т.н. София, 2002г. и 2011г.

Изготвил: Валентин Пиров

ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ (ЗП) – 12. клас

I СЪДЪРЖАНИЕ НА ИЗПИТА

Изпитът се провежда в две равнопоставени части:

- ✓ оценка на технико-тактическите умения чрез теглене на един изпитен билет с вида спорт от трите изучавани в курса на обучение в училището (тенис на маса, волейбол, народни хора)
- ✓ оценка на кондиционните възможности по четири теста за кондиция, оценявани по таблици, диференцирани по пол и възраст.

Оценката на изпита се формира, като се изчислява средна аритметична от оценките на двете части.

II ОПИСАНИЕ НА ЧАСТИТЕ

1. Оценка на технико-тактическите умения по волейбол:

Ученикът взема топката и в среден стоеж подава с две ръце отдолу на височина най-малко 1м – три пъти последователно. Без прекъсване на упражнението следва подаване с придвижване напред. Подаването се извършва с двете ръце отгоре, като топката се отправя напред, но не по-ниско от 2м на височина. След като направи три подавания на тази височина, изпълнява четвърто, по-високо, и с горен удар прехвърля мрежата.

2. Оценка на технико-тактическите умения по тенис на маса:

Ученикът изпълнява сервис, след като пинг-понг топчето се постави на дланта на свободната ръка. Ръката трябва да бъде неподвижна, отворена и протегната с изпънати пръсти и свободен палец. През цялото време свободната ръка по време на контакта си с топката при сервиса трябва да е над нивото на игралната повърхност. При игра на двойки в тениса на маса топката трябва първо да докосне половин полето на сервиращия и след това половин полето на посрещания.

3. Ученикът трябва да умее да изпълни стъпките на следните хора, изучавани в курса на обучение: Дунавско, Еленино, Право тракийско, Чичово, Дайчово, Пайдушко хоро.

III КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ:

- 6 правилно изпълнени хора – отличен
- 5 правилно изпълнени хора – мн. добър
- 4 правилно изпълнени хора – добър
- над 2 правилно изпълнени хора – среден

Оценка на кондиционните възможности по четири теста за кондиция, оценявани по таблици, диференцирани по пол и възраст.

Оценката е средно аритметично от покритите нормативи.

НОРМАТИВИ				
по ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ за 11. и 12. клас				
Момичета				
Оценка	Скок от място	Лицеви опори	Коремни преси	Въже за 30 сек.
Отличен (6)	1,80 м	40 бр.	70 бр.	60 бр.
Мн. добър (5)	1,75 м	30 бр.	60 бр.	50 бр.
Добър (4)	1,70 м	20 бр.	50 бр.	40 бр.
Среден (3)	1,55 м	15 бр.	30 бр.	30 бр.
Слаб (2)	под 1,55 м	под 15 бр.	под 30 бр.	под 30 бр.
Момчета				
Оценка	Скок от място	Лицеви опори	Коремни преси	Въже за 30 сек.
Отличен (6)	2,20 м	40 бр.	80 бр.	60 бр.
Мн. добър (5)	2,10 м	30 бр.	70 бр.	50 бр.
Добър (4)	2,00 м	20 бр.	60 бр.	40 бр.
Среден (3)	1,90 м	15 бр.	40 бр.	30 бр.
Слаб (2)	под 1,90 м	под 15 бр.	под 40 бр.	под 30 бр.

Изготвили: Надя Аврамова, Цвети Крусашки

ИСТОРИЯ НА ИЗКУСТВОТО (ЗИП) – 12. клас

I ИЗПИТНИ ТЕМИ

1. Северен Ренесанс – характеристика, основни представители, значими произведения.
2. Изкуството на Българското Възраждане – XVIII – XIX век. Периодизация. Характерни особености на епохата. Социални промени в българското общество. Обликът на българския възрожденски град. Възрожденски художествени и дърворезбарски школи.
3. Изкуство в периода XVI – XIX век. Същност и изявени художници от Барока. Бернини, Рембранд, Рубенс, Караваджо, Веласкес.
4. Изкуство в периода XVI – XIX век. Неокласицизъм и Рококо. Обществени и политически принципи на Романтизма. Гоя, Енгр, Дьолакроа, Търнър. Реализъм – Курбе и Барбизонска школа.
5. Българското изобразително изкуство след Освобождението. Създаване на Държавно рисуwalно училище. Първо поколение художници. Българското изкуството през 20-те и 30-те години на XX век. Никола Петров, Иван Милев, Николай Райнов, Сирак Скитник, Владимир Димитров –Майстора.
6. Българското изкуство през 30-те – 40-те години. Златю Бояджиев, Цанко Лавренов, Дечко Узунов, Илия Петров и др. Художниците от Дружество на Новите художници.
7. Модерно европейско изкуство от XIX – XX век. Импресионизъм. Моне, Мане, Реаноар, Дега . Сецесион. Постимпресионизъм – Сезан, Ван Гог, Гоген. Фовизъм. Кубизъм. Пикасо и Брак. Футуризм.
8. Модерно европейско изкуство от XX век. Сюрреализъм. Салвадор Дали и Рене Магрит. Дада и войната в изкуството. Експресионизъм. Немски експресионизъм. Течението „Нова предметност“. Баухаус и промените в дизайна. Абстрактно изкуство. Кандински, Малевич. Абстрактният експресионизъм на Джексън Полък и неговите последователи.
9. Изкуство от втората половина на XX век. Попарт артистите и Анди Уърхол. Преглед на модерната фотография от Август Зандер до Синди Шърман. Поява на лендарт и видеоарт. Нам Джун Пайк. Поява на изкуството на инсталациите и парформарсите. Немски акционисти.
10. Изкуство от втората половина на XX век. Марина Абрамович. Феминистичната вълна в изкуството Джуди Чикаго. Франсис Бейкън. Съвременна британска арт сцена Лусиан Фройд и Паула Рего.

II КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Отличен (6,00) се поставя на писмена работа, в която са овладени следните знания и умения: предане на съдържания по поставената тема, като в писмената работа е налице задълбочено излагане на фактите, в логическа последователност, придружено с необходимия коментар и анализ ; показват се знания за автори и творби, както и умения да ги ситуира в социокултурния контекст на епохата; умения за ползване на сравнителен стилев анализ; изгражда задълбочена логически последователна, смислово обвързана с темата аргументация; демонстрира умения да отдели главното от второстепенното при излагането на съответния въпрос; не са допуснати граматични, правописни и пунктуационни грешки.

Много добър (5,00) се поставя на писмена работа, в която се предава съдържанието на поставения въпрос, в съответствие с развитието на историческия контекст, вярно, но сбито; в писмената работа трябва да са демонстрирани умения за описание и анализ на художествена творба ; демонстрират се точни представи за хронологията и за сумарната характеристика на съответната епоха, както и открояване на някои от най-известните й

паметници, творби и автори; допуснати са единични граматични, правописни или пунктуационни грешки.

Добър (4,00) се поставя на писмена работа, в която се предава съдържанието като цяло, но се пропускат и/ или разместват епизоди, важни за историческото развитие на поставения проблем; изпълнена е непоследователно, но се запазва смисълът на текста; включени са знания за основни представители от епохата и техните произведения, като се демонстрират умения за описание, без умения за анализ и съпоставяне; демонстрирани са фактологични знания.

Среден (3,00) се поставя на писмена работа, в която се предава съдържанието като цяло, но се пропускат отделни епизоди и се допуска смислово несъответствие; като цяло е съобразена с поставената задача, но е нарушена смисловата и логическата взаимосвързаност; упоменават се автори и произведения пряко свързани с поставения въпрос; допуснати са груби и повтарящи се, правописни и пунктуационни грешки.

Слаб (2,00) се поставя на писмена работа, в която са допуснати фактологични грешки и се наблюдава неумение за вярно и изчерпателно предаване на съдържанието по поставения въпрос; липсват сведения за автори, творби и характеристики на епохата; липсват умения за описателен и сравнителен анализ на произведения свързани с поставения въпрос; проявява се явна езикова и историческа некомпетентност.

Изготвили: Станислава Жекова, Ивелина Илиева

РИСУВАНЕ (ЗИП) – 12. клас

I ИЗПИТНА ЗАДАЧА

Етюд на полуфигура с разработени глава и ръце на формат 50/70 и графичен материал по избор на ученика и осигурен от него /молив, въглен, сангин, черен туш, акварел или темпера/.

Забележка: Моделът и неговото заплащане се организират от учениците, провеждащи изпита.

Продължителност на изпита: 16 учебни часа, разпределени в два дни.

II КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Правилно композиране във формата и конструиране на модела. Перспектива на фигурата. Правилни пропорции, характер и състояние на модела.

Пластично и обемно изграждане на формите. Композиционен център. Майсторство при изпълнението.

Изготвил: Мария Златанова

КОМПЮТЪРНА ГРАФИКА (ЗИП) – 12. клас

(ЗА СПЕЦИАЛНОСТ „ХУДОЖЕСТВЕНА ТЪКАН“)

I ИЗПИТНИ ЗАДАЧИ

1. ПРОЕКТИРАНЕ НА ДЕСЕН за облекло с природни и геометрични елементи в цвят
Програми: Adobe Photoshop и Adobe Illustrator

Материали: сканирани изображения на рисунки, създадени от ученика

II КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценката се формира според степента на познанията при проектиране и изпълнение на изпитната задача.

1. Идея
2. Композиция и цветови решения
3. Умения за работа с графична програма за растерни изображения - Adobe Photoshop (подходящ подбор и обработка на работния материал – създаване и редактиране на леъри, наслагване на изображения, работа с цвят, създаване на цветоотделки, форматиране).
4. Умения за създаване на прав рапорт на десен с програма за векторни изображения - Adobe Illustrator (създаване на отворена композиция чрез мултиплициране на изображенията и редактиране на връзката между тях; правилно разпределение и балансиране на елементите в композицията).
5. Умения за създаване на цветоотделки (негативи) за ситопечат с Adobe Photoshop.
6. Степен на владееене на графичните програми Adobe Photoshop и Adobe Illustrator.

Изготвил: Галя Гелова

ЧУЖД ЕЗИК ПО ПРОФЕСИЯТА (ЗП) – АНГЛИЙСКИ ЕЗИК – 12. клас

I ИЗПИТНИ ТЕМИ

1. Fonts.
2. Type and Lettering.
3. Web Design.
4. Layout.
5. Motion Design.
6. Corporate Design.
7. Music Industry Design.
8. Video Game Design.
9. Information Design.
10. Publishing Design.
11. Advertising Design.
12. Environmental Design.
13. Interior Design.
14. Fashion Design.
15. Curriculum Vitae (CV).
16. Motivation letter.

II КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

В резултат на обучението по **Чужд език по професията** ученикът трябва да може да съставя изказвания по зададена тема от конспекта. Устният изпит се оценява по следните критерии:

- съответствие на изказването със зададената тема;
- правилна употреба на граматични структури;
- разбиране и отговаряне на въпроси и възможност да се коментира прочетеното, като се ползва съответната терминология;
- владееене на необходимите езикови средства при представяне на интервю за кандидатстване за работа;
- добро владееене на професионалната лексика, възможност да се обясняват термините, свързани с професията, на английски език;
- умение за прилагане на съответната специализирана лексика.

Отличен: правилна употреба на лексиката и граматическите форми, липса на сериозни грешки в писмен текст;

Много добър: наличие на малки пропуски в лексиката и граматиката;

Добър: недостатъчни изразни средства по темите, граматични неточности;

Среден: сериозна липса на изразни средства, груби граматични грешки;

Слаб: невъзможност за изразяване на английски език, неспазване на граматичните правила.

Изготвили: Алина Попова, Ивелина Кабакова

УЧЕБНО-ТВОРЧЕСКА ПРАКТИКА – 12. клас

I ИЗПИТНА ТЕМА: Сложен градски и парков пейзаж с фигури.

Темата включва композиция от Софийските улици, вътрешните дворове, старите къщи и новата част на града. Трябва да се търсят характерни за града места и обекти.

Формат 50/70 см или по-голям.

Графичен или живописен материал по избор на ученика.

Изпитът е 4 часа с материали за рисуване, осигурени от ученика.

Листата, на които рисуват учениците, трябва да бъдат подпечатани от училището.

II КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Интересна гледна точка и правилно композиране. Прилагане на въздушната и линейна перспектива в композицията. Правилно мащабиране и пропорции на фигурите и сградите. Постигане на композиционен и светлинен център. Техническа грамотност и майсторство при изпълнението с материал.

Изготвил: Мария Златанова

ХУДОЖЕСТВЕНА ТЪКАН (ЗПП и УП) – 12. клас

I ИЗПИТНИ ТЕМИ

1. Декоративно пано.
2. Текстилни аксесоари към облеклото.
3. Десен според интериорната среда.
4. Декоративни възглавници.
5. Декоративна завеса.

II КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

1. Пълноценен творчески етап: ясна концепция; разработване на принципни решения и варианти по темата.

2. Добре намерени художествени стойности в композиционните средства: статичност, динамичност, симетрия, асиметрия.

3. Добре намерени стойности в пластиката на формата: пропорции, мащаб, ритъм и метрика, контраст и нюанс, цвят, структура.

4. Прецизно изпълнение в материал.

5. Теоретична обосновка, артистично представяне на проекта, етапите на работа и изпълнението в материал.

Изготвил: Веселка Илиева

ПРОЕКТИРАНЕ И МОДЕЛИРАНЕ
НА ОБЕМНИ ТЕКСТИЛНИ ФОРМИ (ЗПП) – 12. клас

(ЗА СПЕЦИАЛНОСТ „ХУДОЖЕСТВЕНА ТЪКАН“)

I ИЗПИТНИ ТЕМИ

1. Обемна пластика.

II КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

1. Пълноценен творчески етап: ясна концепция; разработване на принципни решения и варианти по темата.
2. Добре намерени художествени стойности в композиционните средства: статичност, динамичност, симетрия, асиметрия.
3. Добре намерени стойности в пластиката на формата: пропорции, мащаб, ритъм и метрика, контраст и нюанс, цвят, структура.
4. Прецизно изпълнение в материал.
5. Теоретична обосновка, артистично представяне на проекта, етапите на работа и изпълнението в материал.

Изготвил: Веселка Илиева